

Generell eierstyring

Namsskogan kommune

Prosjektplan eierskapskontroll

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke om Namsskogan kommune utøver sin eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer.

PROBLEMSTILLINGER

- Utøves Namsskogan kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer? Her vil vi undersøke blant annet:
 - Kommunestyret som eier
 - Eierskapsmelding og styringsdokumenter
 - Kommunikasjon mellom administrasjon, eierrepresentant og kommunestyret
 - Eierrepresentasjon
 - Valg av styre

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 150 timer

Rapport til sekretær: 01.10.2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Sunniva Tusvik Sæter

sts@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 47 63 77 14

2 MANDAT

I dette kapittelet redegjøres det for bestillingen.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune bestilte en generell eierskapskontroll i møtet 27.11.2024 i sak 30/24. Bestillingen er gjort med utgangspunkt i Plan for eierskapskontroll 2024-2028.

2.2 Bakgrunnsinformasjon¹

Kommunene har stor frihet i hvordan virksomheten skal organiseres. Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskaper, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. De styringssystemene som gjelder for den aktuelle organisasjonsformen, skal følges. Å styre gjennom selskapenes eierorganer har et mer indirekte preg enn politisk styring av den kommunale organisasjonen. Dette kan utfordre den demokratiske kontrollen over virksomheten.

De ulike selskapsformene har egne lover for hvordan virksomheten skal organiseres. Et fellestrekk er det klare skillet mellom selskapenes eierorgan og styrende organer. Oppgaven til eieren er å trekke opp ytre rammer slik som eierstrategi, eierskapsmelding, selskapsavtale og vedtekter. Eierrollen skal utøves i selskapenes eierorgan gjennom eierrepresentanter. Oppgaven til eierrepresentanten er å ivareta kommunens interesser. For å sikre demokratisk forankring av eierskapet, er det derfor viktig at kommunen har system for at vedtak som blir fattet i eierorganet er forankret i kommunestyret.

Selskapsforvaltningen skal ivaretas av selskapets styre, og den løpende ledelsen av selskapets daglige leder. Styret skal forholde seg til de ytre rammene som er trukket opp av eierne. Innenfor disse rammene skal de ha ensidig søkelys på å ivareta selskapets interesser. Å bruke eiermakt til å gripe inn i selskapsforvaltningen, bryter med normene for hvordan selvstendige selskaper skal styres.

Eierstyring krever kompetanse, styringsverktøy og rolleavklaring. Temaet er en del av KS sitt folkevalgtprogram. KS har også kommet med anbefalinger om hvordan kommunene kan sikre godt eierskap, selskapsledelse og kontroll av fristilte selskaper. I kommuneloven av 2018 har en kommunal eierskapsmelding blitt løftet til et lovpålegg. Formålet med en eierskapsmelding

¹ Delkapittelet om bakgrunnsinformasjon er utarbeidet med bakgrunn i KS' anbefalinger for eierskap, selskapsledelse og kontroll: [Anbefalinger-om-eierskap-sept-23-F31-1-.pdf \(ks.no\)](#) og er gjengitt i flere av Revisjon Midt-Norges prosjektplaner for eierskapskontroll.

er å gi politikerne en oversikt og bevissthet rundt eierrollen, slik at man sikrer god folkevalgt kontroll over eierinteressene. Kommunestyret skal fastsette generelle prinsipper for eierstyring, og angi hva som er kommunens formål med å eie det enkelte selskap.

2.3 Kommunens organisering

Revisor har ikke funnet at det er behandlet en eierskapsmelding i inneværende valgperiode.

Kommunen har prinsipper for eierstyring fra 2022.

Det er i 2025 registrert følgende eierskap i Namsskogan kommune:

Selskap	Andel i %	Formål
Namsskogan Utvikling AS	51	Næringsutvikling
Børgefjell Utvikling AS	50	Næringsutvikling
Namas Vekst AS	20	Vekst/attføring
Namsskogan Familiepark AS	9,02	Fornøylespark
Namdal Rehabilitering IKS	7,69	Helse
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk AS	4,43	Energi
Vinterlandet Namsskogan AS	3,15	Eiendom
Museet Midt IKS	2,77	Museum
Midtre Namdal Avfallsselskap IKS	2,2	Renovasjon
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	1,4	Arkiv
Konsek Trøndelag IKS	0,8	Kontrollutvalg
Nord-Trøndelag Krisesenter IKS	0,6	Krisesenter
Midt-Norge 110-sentral IKS	0,17	Helse
Revisjon Midt-Norge SA		Revisjon
Gusli Skog (Tingrettslig sameie)	17	Skog

Kilde: www.soliditet.no, note i regnskap 2023

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapitlet redegjør for revisors forslag til problemstilling og plan for utføring av eierskapskontrollen.

3.1 Problemstillinger

- Utøves Namsskogan kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer? Her vil vi undersøke blant annet:
 - Kommunestyret som eier
 - Eierskapsmelding og styringsdokumenter
 - Kommunikasjon mellom administrasjon, eierrepresentant og kommunestyret
 - Eierrepresentasjon
 - Valg av styre

3.2 Avgrensning

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser. Dette til forskjell fra en forvaltningsrevisjon i et selskap, hvor det er virksomheten i selskapet som undersøkes.

Temaet i denne undersøkelsen er kommunens generelle eierstyring. Det betyr at revisjonen ikke vil undersøke i detalj hvordan eierrepresentantene faktisk utøver sin myndighet i hvert enkelt selskap. Søkelyset rettes mot de forutsetningene som bør være på plass for at kommunestyret skal kunne ivareta rollen som eier, og om de overordnede retningslinjene følges opp.

Det kan være aktuelt å ta stikkprøver i 5-6 enkeltselskap for å undersøke hvordan eierstyringen er gjennomført.

3.3 Kilder til kriterier

- KommuneLOVEN
- KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Namsskogan kommunes prinsipper for eierstyring og eventuelle andre styrende dokumenter for eierstyringen
- IKS-loven og aksjeloven dersom det er relevant

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil innhente data gjennom en spørreundersøkelse, dokumentgjennomgang og intervju.

For å undersøke opplæring og informasjonsflyt, er kommunestyrerepresentantenes egne erfaringer viktige. En spørreundersøkelse vurderes som den best egnede metoden for å samle informasjon fra et såpass stort politisk organ. Derfor vil det bli gjennomført en spørreundersøkelse rettet mot kommunestyrets representanter. Spørreundersøkelsen vil gjennomføres som et strukturert spørreskjema via et digitalt verktøy.

Dokumentgjennomgangen vil i hovedsak dreie seg om kommunens dokumenter om eierstyring, samt andre politiske saker som er relevant for problemstillingen.

Spørreundersøkelsen og dokumentene vil bli supplert med skriftlige spørsmål og intervju av informanter som kan belyse temaet, herunder kommunens ordfører, eventuelt andre eierrepresentanter og saksbehandler for eierskapssaker. Vi vil kontrollere et utvalg av generalforsamlinger/representantskapsmøter for å se om kommunens eierrepresentant har stilt i møte, og valg av styre.

De nevnte metodene vil være hensiktsmessige for å gi mest mulig presise svar på problemstillingene.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Sunniva Tusvik Sæter
Prosjektmedarbeider	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Margrete Haugum
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	27.11.2024
Prosjektplan til sekretær	07.02.2025
Oppstartsmøte	Innen 01.04.2025
Datainnsamling ferdig	Innen 01.08.2025
Rapport til uttalelse	10.09.2025
Rapport til sekretær	01.10.2025

Steinkjer, 31.01.2025

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor